

Hoofdstuk 3:

Programma **Innovatie**

l'Unie ASBL

I. Onderzoek, het kloppend hart van innovatie	4
II. Een concrete energietransitie	5
III. Zeldzame aardmetalen, een strategie	6
IV. België top EU microprocessor 2035	7
V. Duurzame en innovatieve landbouw	8
VI. Efficiënt vervoer met lage uitstoot	9
VII. Ecologie een prioriteit	10
VIII. Overheidsinkomsten en -uitgaven optimaliseren	12

België beleefde de eerste industriële revolutie vanaf de eerste rang. De Belgische economie bloeide decennialang en het hele land plukte er de vruchten van. Jammer genoeg heeft België de tweede en derde industriële revolutie gemist, de olie- en autorevolutie en daarna de internetrevolutie.

Vandaag moeten we de teugels in handen nemen om een speler te zijn in de wereld van morgen. België heeft wat nodig is om meer te zijn dan een getuige van innovatie en om deel te nemen aan deze gedeelde toekomst. Deze vierde industriële revolutie, die al aan de gang is en gekenmerkt wordt door het verdwijnen van fossiele brandstoffen, gaat in de richting van nucleaire vooruitgang, de circulaire economie en groene energie.

Het heropbouwen van het onderzoek en het ondersteunen van initiatieven in de sectoren van de toekomst zijn essentieel om deze opportuniteit te grijpen, wat België in de komende decennia nieuw leven zal inblazen.

Het Innovatieprogramma van de L'Unie dekt deze uitdagingen en biedt kansen.

I. Onderzoek, het kloppend hart van innovatie

Belgisch onderzoek op zijn efficiëntst

België, een land dat bekend staat om zijn hoogkwalitatieve onderzoekers en dat heel wat baanbrekende innovaties heeft voortgebracht, moet onderzoek ontwikkelen dat tot de wereldtop behoort. L'Unie wilt België terug aan de top van de wereldinnovatie brengen.

Eerst en vooral is er nood aan een massale financiering van de universiteiten in domeinen die in de toekomst essentieel zullen zijn en een ongeëvenaard potentieel zullen hebben. Het gaat om AI, landbouw, automatisering, energieproductie en de ontwikkeling van de circulaire economie.

De taalbarrière die ons land verdeelt, heeft ook invloed op universitair onderzoek. Het is duidelijk dat een interdisciplinaire aanpak essentieel is om tot nieuwe innovatieve ideeën te komen.

Om ons actieplan voor doeltreffender onderzoek te implementeren, stellen we de volgende maatregelen voor:

- **Samenwerking tussen de verschillende onderzoeksinstituten in het land ondersteunen.**
- **De interdisciplinaire aanpak van onderzoek versterken** om de ontwikkeling van nieuwe innovaties te stimuleren.
- **Vaderschaps- en moederschapsverlof opnemen in onderzoeks-/doctoraatsbeurzen** om onderzoekers in staat te stellen een gezinsleven te hebben.

II. Een concrete energietransitie

Een echte energiestrategie voor België

België is de laatste jaren steeds afhankelijker geworden van internationale energieleveringen. België heeft de controle over zijn energievoorziening verloren terwijl het blijft investeren in vervuilende aardgasinstallaties. L'Unie wil deze trend keren met een meerjarig actieplan dat rekening houdt met de duurzaamheid van de installaties en de milieueffecten op korte en lange termijn.

L'Unie wil de energietransitie concreet aanpakken. Unie streeft naar meer koolstofarme energieproductie en elektriciteitsproductie uit nucleaire en duurzame bronnen. Om mogelijks in de toekomst over te gaan op een energiemix op basis van hernieuwbare en kernenergie, of zelfs groene waterstof.

De maatregelen die de Unie voorstelt op het gebied van energie zijn de volgende:

- **Afstoten van gascentrales en in de toekomst overstappen op een energiemix die uitsluitend is gebaseerd op duurzame energie, kernenergie en groene waterstof.**
- **Intensiveren van het onderzoek naar duurzame opslag van kernafval.**
- **Ontwikkeling van microkerncentrales (SMR)**
- **Behoud van onze betrokkenheid bij het kernfusie programma (ITER)**
- **Herontwikkeling van groene certificaten op federaal niveau.**
- **Oude bedrijfswagens opnieuw in het wagenpark opnemen en de verplichte leaseperiode verlengen.**

III. Zeldzame aardmetalen, een strategie

Zeldzame aardmetalen: een cruciaal onderwerp

Zeldzame aardmetalen zijn van cruciaal belang in de energietransitie en in onze vooruitstrevende industrie. De situatie omtrent zeldzame aardmetalen is een onderwerp dat momenteel veel te weinig aan bod komt in België en L'Unie wil dit onderwerp op tafel leggen. Het treft toekomstige ontwikkeling en diplomatieke, ecologische en economische kwesties. L'Unie stelt een echte strategie voor.

Om de toegang en het gebruik te verzekeren van deze elementen die van vitaal belang zijn voor onze economische toekomst moet België een vernieuwend aanpak durven ontwikkelen. Te lang heeft België buitenlandse hulpbronnen gebruikt zonder een diplomatiek en groeiplan op lange termijn.

Het ecosysteem van circulaire economie is onhoudbaar zonder de recyclage van deze zeldzame aardmetalen. Aangezien deze grondstoffen niet onbeperkt zijn, moeten we nadenken over het hergebruik van deze zeldzame aardmetalen. Het recyclage percentage ligt vandaag nog maar rond 1%. L'Unie wil België centraal stellen in deze problematiek, die essentieel is voor de circulaire economie, door een doelstelling te formuleren die ruim boven de Europese norm ligt.

Unie stelt een driedelige strategie voor.

- **Het versterken van de diplomatieke relaties en samenwerking met landen die zeldzame aardmetalen bezitten**, het creëren van een nieuwe diplomatieke en commerciële dynamiek die niet langer gebaseerd is op het uitbuiten van deze landen voor Europese belangen, maar op een echte samenwerking die de belangen van beide partijen bevredigt en duurzame ontwikkeling coördineert.
- **De ontwikkeling van raffinaderijen voor zeldzame aardmetalen bij onze Europese partners** om de controle over deze sector te herstellen en ervoor te zorgen dat België en zijn partners competitief blijven tegenover monopolies van andere grootmachten.
- **Het recyclagepercentage van zeldzame aardmetalen in België verhogen** om een voorsprong te nemen op andere Europese landen.

IV. België top EU microprocessor 2035

Microprocessorsen: een vitaal onderdeel van onze economie

Een grote uitdaging waar de wereld, maar vooral Europa, momenteel voor staat, is de productie van microprocessorsen. Deze cruciale componenten voor de creatie van elektronische apparaten zijn ook essentieel voor deze vierde industriële revolutie, waarin L'Unie wil dat België een actieve rol speelt in plaats van alleen maar toeschouwer te zijn. Het is dus essentieel dat België deel uitmaakt van dit ecosysteem.

We beschikken over de nodige troeven om deel te nemen aan deze nieuwe industriële en economische dynamiek. Onze industriële regio's beschikken over tientallen jaren ervaring in de gieterij sector en bieden kwaliteiten die in Europa ongeëvenaard zijn. De Unie zet de nodige stappen om een belangrijke speler op deze markt te worden.

Dit is ook een kans, om industriële regio's weer te reactiveren.

Doelstelling

- België profileert zich als een actieve speler in de ontwikkeling van de microprocessorindustrie en reactiveert deze verwaarloosde industriële sectoren.

V. Duurzame en innovatieve landbouw

Innovatieve landbouwontwikkeling ten dienste van landbouwers

De noodzaak voor onze landbouw om technologische ontwikkelingen te omarmen is nooit over het hoofd gezien. Echter, kortetermijnnadelen als gevolg van reorganisatie beperken de toepassing van nieuwe technologieën tot het hart van onze boeren. L'Unie stelt een systeem van risicofonds voor om de verliezen te compenseren die gepaard gaan met de invoering van nieuwe technologieën in de landbouw, vergelijkbaar met het systeem dat in Zwitserland wordt voorgesteld. Laten we onze boeren helpen bij de overgang naar nieuwe landbouwtechnieken.

We ondersteunen ook de ontwikkeling van automatiseringstechnologieën. Automatisering in de landbouw maakt het mogelijk om tekorten aan arbeidskrachten aan te pakken, de landbouwproductie veerkrachtiger en productiever te maken, de productkwaliteit te verbeteren, efficiënter gebruik te maken van hulpbronnen en fatsoenlijke jobs te ontwikkelen.

In haar maatregelen ter bevordering van landbouw innovatie wil Unie

- **Landbouwautomatisering naar Nieuw-Zeelands model ontwikkelen en financieren**
- **Een risicofonds oprichten om boeren die innovaties toepassen te compenseren voor hun verliezen.**
- **De ontwikkeling van agrovoltäisme**
- **De ontwikkeling van biomethanisatie**
- **Verwerping van het vrijhandelsakkoord met Mercosur om onze boeren te beschermen tegen oneerlijke concurrentie van Mercosur-boeren die niet aan dezelfde eisen moeten voldoen als Belgische boeren.**

VI. Efficiënt vervoer met lage uitstoot

Van passagiers- tot goederenvervoer, efficiënte verkeersdoorstroming

Groei moet gepaard gaan met infrastructuur die de behoeften van iedereen ondersteunt. We hebben een van de oudste spoorwegnetwerken ter wereld. Deze rijke geschiedenis is de afgelopen jaren gekenmerkt door aanzienlijke desinvesteringen. L'Unie gelooft in de herontwikkeling van dit netwerk.

Spoor, het verleden wordt weer de toekomst. Goederenvervoer per spoor vertegenwoordigt nu slechts 12% van het verkeer in België. Dit efficiënte vervoermiddel met een lage uitstoot en dat van binnenvaart, dat de congestie op de wegen met veel vrachtwagens helpen te verminderen, moeten opnieuw op de voorgrond worden geplaatst als we een echte ecologische transitie willen maken.

Het verwaarlozen van onderhoud aan deze infrastructuur zie je ook bij het commercieel vervoer, België ontbreekt aan gemakkelijke verbindingen met onze buurlanden. Hogesnelheids- en regionale treinprojecten moeten worden ondersteund.

L'Unie stelt in haar ontwikkeling van transport en innovatie het volgende voor:

- **Bevordering van innovatie in het koolstofvrij maken van de lucht- en zeevaartsector**
- **Ondersteuning van het TGV eurocap spoorproject**, de hogesnelheidslijn tussen Brussel, Luxemburg en Bazel.
- **Ontwikkelen van Europese verbindingen van directe (nacht)treinlijnen naar de verschillende grote Europese steden in de omgeving.**
- **Herontwikkeling van het goederenvervoer per spoor.** Door het gebruik ervan te vergemakkelijken en lijnen te ontwikkelen tussen industriële en economische delen.
- **Herontwikkeling van de binnenvaart**, met name door modernisering en verbetering van de infrastructuur.

VII. Ecologie een prioriteit

Van het ontwikkelen van een circulaire economie naar het beschermen van biodiversiteit: een essentiële strijd

De bescherming van onze natuur en de ontwikkeling van een circulaire economie zijn essentieel om de ecologische uitdagingen van de toekomst aan te gaan. L'Unie is vastbesloten om de biodiversiteit te beschermen in België, waar nog steeds belangrijke stukken biodiversiteit met de grond gelijk worden gemaakt.

De circulaire economie wordt essentieel om op een gezonde manier om te gaan met beperkte middelen en om soevereiniteit te beschermen. Dit is belangrijk voor L'Unie, maar in de toekomst zal het essentieel zijn als België concurrerend wil blijven.

De circulaire economie staat centraal in de duurzame ontwikkeling van België die L'Unie wil realiseren. Veel grondstoffen raken immers uitgeput en hun voorraad is beperkt, waardoor we op korte en middellange termijn risico's lopen. De ontwikkeling van recycling van deze grondstoffen is zowel ecologisch als economisch essentieel.

Maar deze circulaire economie is niet iets dat op zichzelf kan worden gerealiseerd. Daarom wil L'Unie België nog nauwer betrekken bij de totstandkoming van een Europese circulaire economie.

België vernietigt nog steeds cruciale biodiversiteitsgebieden voor commerciële doeleinden. L'Unie is vastbesloten om onze biodiversiteit absoluut te beschermen en de bescherming van natuurgebieden die zo essentieel zijn voor ons land te versterken.

Een nationaal programma om stedelijke gebieden te herbegroeien is een cruciaal punt voor L'Unie op het gebied van ecologie. Nu de temperaturen stijgen als gevolg van de opwarming van de aarde en het fenomeen van hitte-eilanden in steden, wordt het noodzakelijk om meer vegetatie in stedelijke gebieden te introduceren om ze af te koelen. Herbegroeiing kan de temperatuur tot 3,5 graden verlagen en tegelijkertijd de stedelijke biodiversiteit bevorderen.

L'Unie stelt het volgende voor

- **Het creëren van een circulaire economie tussen onze Europese partners**
- **Meer bescherming voor natuurgebieden**
- **Een landelijk herbegroeiingsprogramma**
- **De terugkeer van het vierjarenplan voor duurzame ontwikkeling zoals voorzien in de grondwet**
- **Subsidiëring van Belgische bedrijven die op zoek zijn naar alternatieven voor plastic**

VIII. Overheidsinkomsten en -uitgaven optimaliseren

Van de ontwikkeling van het Belgische staatsinvesteringsfonds tot de stopzetting van privéconsultancy

De Belgische staat kampt met tal van problemen op het vlak van uitgaven en inkomsten, waardoor het begrotingstekort oploopt tot 4,6%. L'Unie wil een concrete oplossing bieden voor dit tekort. Het innovatiebeleid dat we op Belgisch niveau willen voeren, zal helpen om de groei weer op gang te brengen en nieuwe inkomsten voor België te genereren.

Ten eerste is de ontwikkeling van het staatsinvesteringsfonds een uitstekende manier om de overheidsinkomsten te verhogen en tegelijk innovatie aan te moedigen. Het Belgische staatsinvesteringsfonds is al 18 miljard euro waard, maar dat is niets vergeleken met de 1400 miljard euro van Noorwegen. Weliswaar heeft Noorwegen door zijn koolwaterstofreserves grotere bedragen kunnen investeren, maar de investeringsstrategie, met name in IT en AI, is een groot deel van het succes. L'Unie wil zich hierdoor laten inspireren door de ontwikkeling van het staatsinvesteringsfonds op deze gebieden uit te breiden naar Noors model en de huidige investeringsstrategie van SFPIM voort te zetten. Deze ontwikkeling van het Belgische staatsinvesteringsfonds waarvoor L'Unie pleit, moet zowel de Belgische inkomsten verhogen als op middellange tot lange termijn de economie naar een veiligere toekomst sturen.

We willen ook een einde maken aan de tendens om beroep te doen op particuliere adviesbureaus, die extreem duur zijn voor een resultaat dat de afgelopen 2 decennia zeer onovertuigend is gebleken. L'Unie wil bij de uitvoering van economisch beleid en projecten vertrouwen op wetenschappelijk onderzoek, experts en administraties in plaats van deze taak te delegeren aan particuliere adviesbureaus. Dit zou onnodige uitgaven verminderen en er tegelijkertijd voor zorgen dat het beleid beter aansluit op de behoeften van het publiek.

Met het doel om nieuwe inkomsten te ontwikkelen door middel van innovatie en tegelijkertijd de uitgaven te verminderen door te vertrouwen op burgers, stelt L'Unie:

- **De ontwikkeling van de SFPIM in nieuwe sectoren op basis van het Noorse model, terwijl de huidige strategie verder ontwikkeld wordt.**
- **Stoppen met privéconsultancy en vertrouwen op de administraties die al operationeel zijn, door te vertrouwen op academici, experts en administraties.**